

СТОПАНСКА КОНЮНКТУРА БИЗНЕС АНКЕТИ НА НСИ, ОКТОМВРИ 2023 ГОДИНА

През октомври 2023 г. **общият показател на бизнес климата** намалява с 2.7 пункта спрямо предходния месец (от 24.7% на 22.0%) (фиг. 1 от приложението). Понижение на показателя се наблюдава в промишлеността, строителството и търговията на дребно, докато в сектора на услугите е регистрирано увеличение.

Промисленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ се понижава с 1.7 пункта (от 25.2% на 23.5%) (фиг. 2 от приложението) в резултат на неблагоприятните оценки на промишлените предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията.

Същевременно през периода юли - октомври 2023 г. осигуреността на производството с поръчки (измерена в брой месеци) се увеличава от 5.3 на 5.6. Средното натоварване на мощностите нараства с 0.7 пункта и достига 76.2%, като с оглед на очакваното търсене през следващите месеци се предвижда недостиг на мощности (фиг. 3 от приложението).

Основните пречки за развитието на бизнеса продължават да бъдат несигурната икономическа среда и недостигът на работна сила. Последната анкета отчита засилване на негативното влияние на факторите „недостатъчно търсене от страната“ и „недостатъчно търсене от чужбина“ (фиг. 4 от приложението).

По-голяма част от мениджърите предвиждат продажните цени в промишлеността да запазят своето равнище през следващите три месеца (фиг. 5 от приложението).

Строителство. През октомври съставният показател „бизнес климат в строителството“ намалява с 4.6 пункта (от 24.7% на 20.1%) (фиг. 6 от приложението), което се дължи на резервираните очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. По тяхно мнение в следващата половин година се очаква намаление на новите поръчки, което ще доведе и до известно понижаване на дейността в краткосрочен план (фиг. 7 от приложението).

Основните фактори, ограничаващи дейността на предприятията, остават несигурната икономическа среда, цените на материалите и недостигът на работна сила, като през последния месец се наблюдава нарастване на отрицателното им въздействие (фиг. 8 от приложението).

Относно продажните цени в строителството мениджърите очакват те да останат без промяна през следващите три месеца (фиг. 9 от приложението).

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ спада със 7.5 пункта (от 35.2% на 27.7%) (фиг. 10 от приложението) в резултат на неблагоприятните оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Прогнозите им за обема на продажбите (фиг. 11 от приложението) и поръчките към доставчиците през следващите три месеца също са резервирани.

Най-сериозното затруднение за развитието на бизнеса продължава да бъде несигурната икономическа среда, посочена от 62.1% от предприятията. На второ и трето място са конкуренцията в бранша и недостигът на работна сила (фиг. 12 от приложението).

По отношение на продажните цени 24.8% от търговците на дребно прогнозираат те да се повишат през следващите три месеца (фиг. 13 от приложението).

Услуги¹. През октомври съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ нараства с 1.8 пункта (от 13.3% на 15.1%) (фиг. 14 от приложението), което се дължи на позитивните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. Същевременно обаче мненията им относно настоящото и очаквано търсене на услуги (фиг. 15 от приложението) са неблагоприятни.

Основните проблеми за дейността на предприятията остават несигурната икономическа среда, конкуренцията в бранша и недостигът на работна сила, като спрямо септември се наблюдава засилване на негативното им влияние (фиг. 16 от приложението).

Относно продажните цени в сектора на услугите мениджърите предвиждат известно увеличение през следващите три месеца (фиг. 17 от приложението).

¹ Без търговия.

Методологични бележки

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес.

От май 2002 г. всички бизнес наблюдения се финансират съвместно от НСИ и Европейската комисия () съгласно подписани споразумения между двете институции. НСИ се ангажира да провежда наблюденията съгласно Хармонизираната програма на Европейския съюз. Всяко съобщение или публикация на НСИ е с автор НСИ и Комисията не носи отговорност за ползата, която може да бъде извлечена от информацията, съдържаща се в тях.

От юли 2010 г. НСИ публикува данните от бизнес анкетите съобразно новата Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) (NACE Rev. 2). Всички динамични редове са преизчислени съобразно Класификацията и са съпоставими във времето.

Отговорите на въпросите от анкетите са представени в тристепенна категорийна скала от типа: „увеличение“, „без промяна“, „намаление“ или „над нормално“, „нормално“, „под нормално“. Балансите на оценките се изчисляват като разлика на относителните дялове по екстремните варианти на отговор. Показателят „бизнес климат“ е средна геометрична на балансите на оценките за настоящата и за очакваната бизнес ситуация в предприятията през следващите шест месеца.

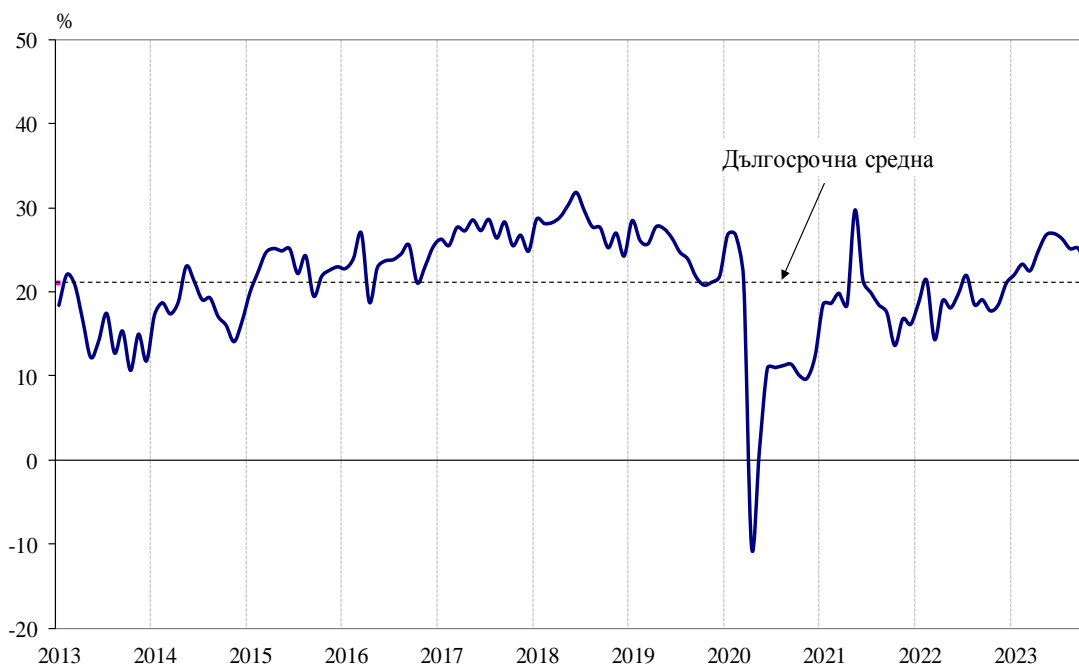
Общият показател на бизнес климата е средна претеглена на четири отраслови показателя на бизнес климата - в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите, като последният показател е включен в общия динамичен ред от май 2002 година.

Приложение

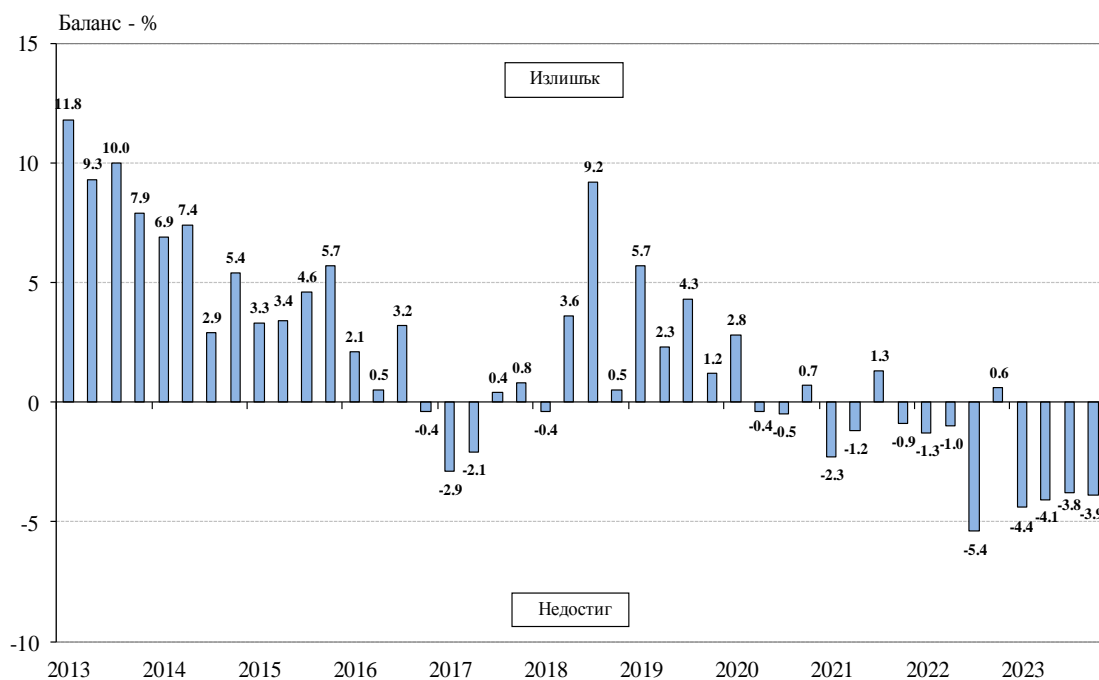
Фиг. 1. Бизнес климат - общо

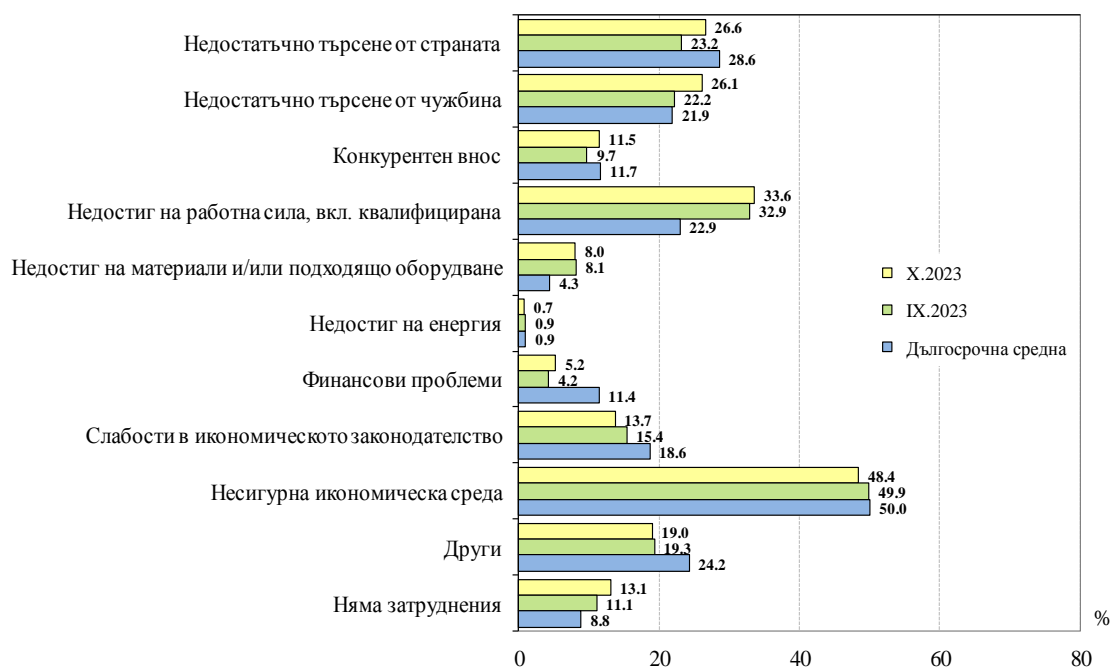
Фиг. 2. Бизнес климат в промишлеността

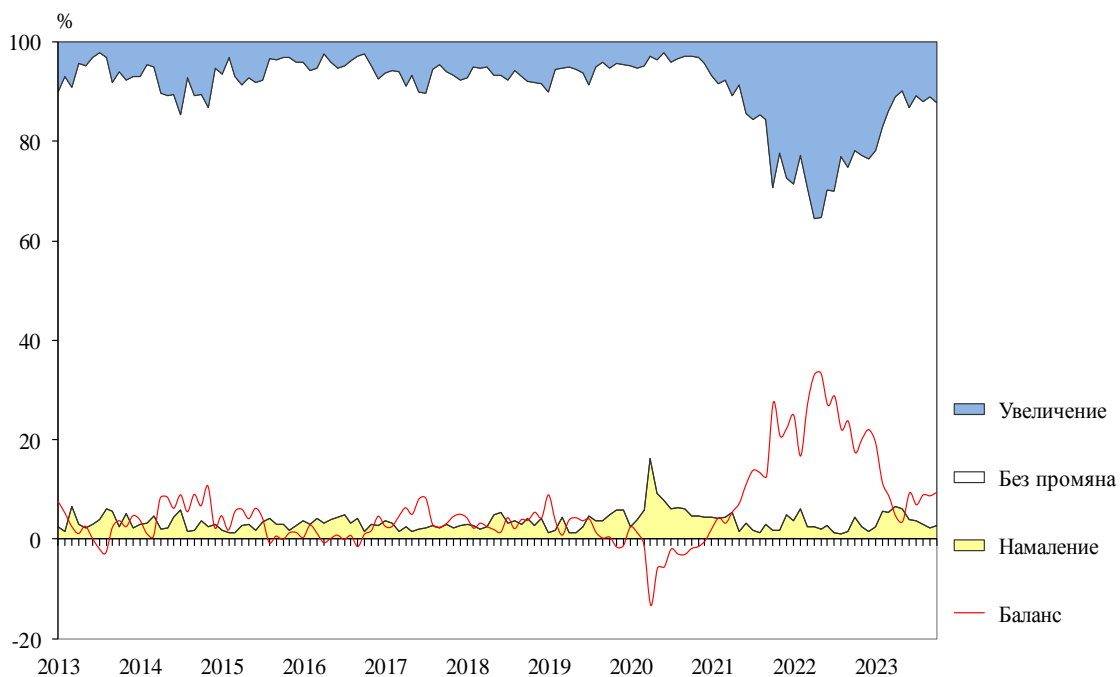
Фиг. 3. Производствен капацитет в промишлеността с оглед на очакваното търсене през следващите месеци

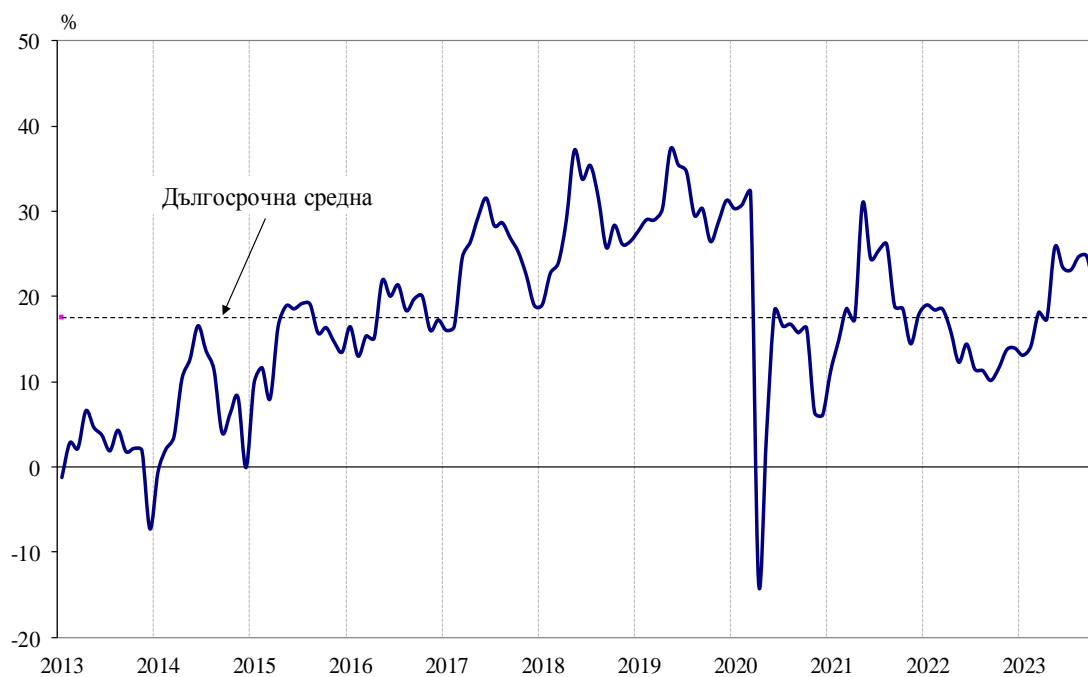
Фиг. 4. Затруднения в производствената дейност в промишлеността (Относителен дял от предприятията)

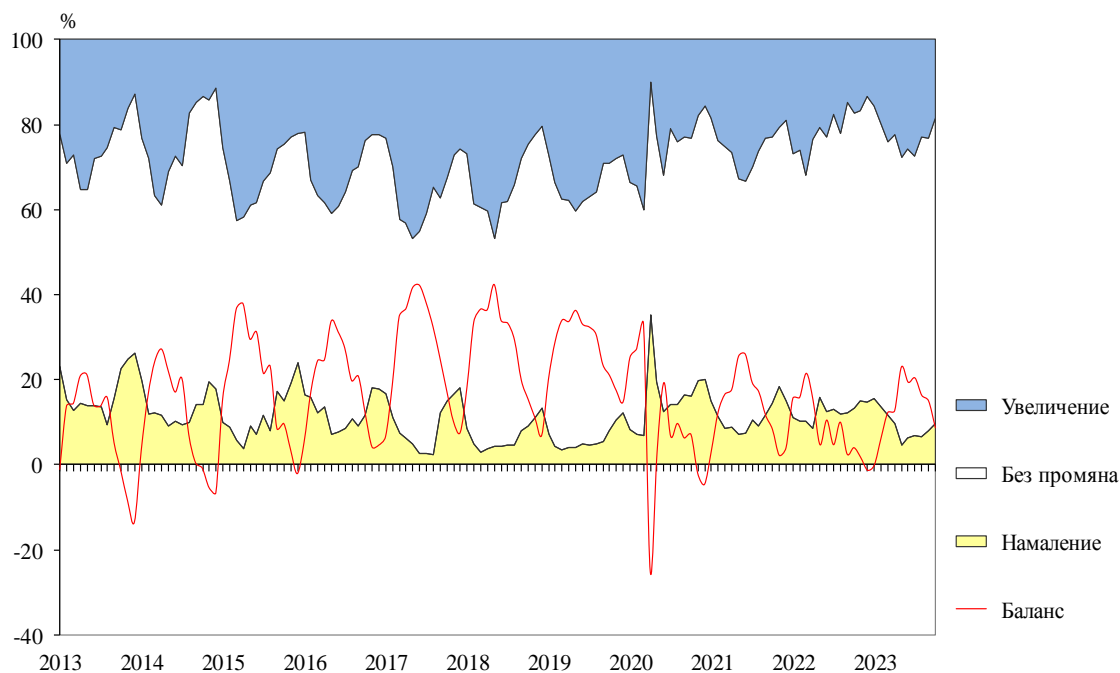
Фиг. 5. Очаквания за продажните цени в промишлеността през следващите три месеца

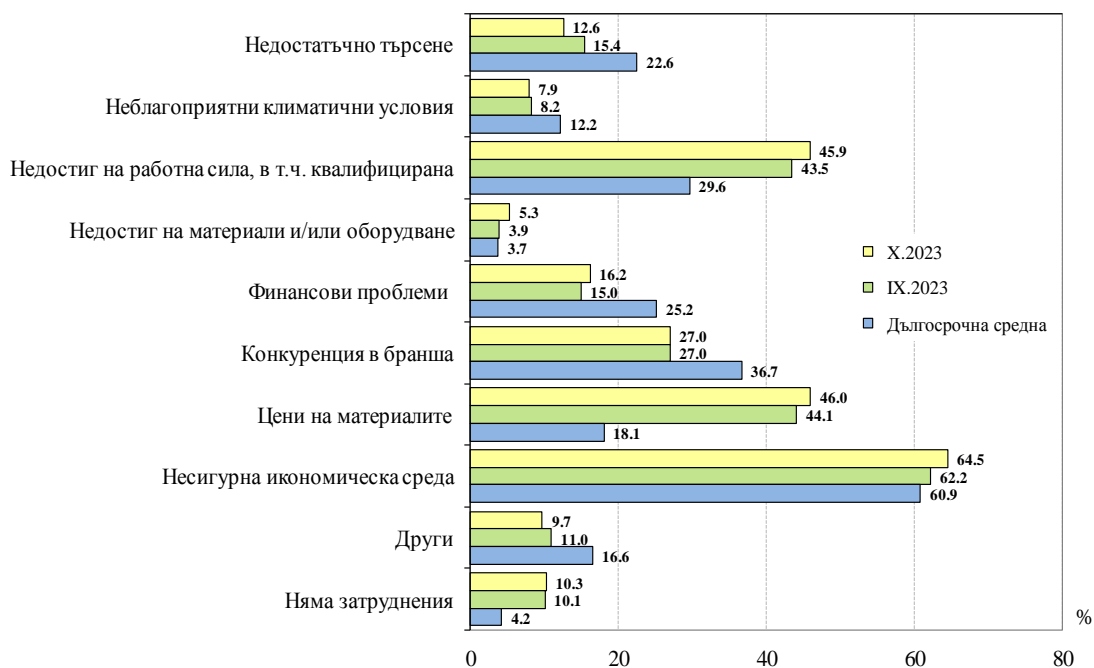
Фиг. 6. Бизнес климат в строителството

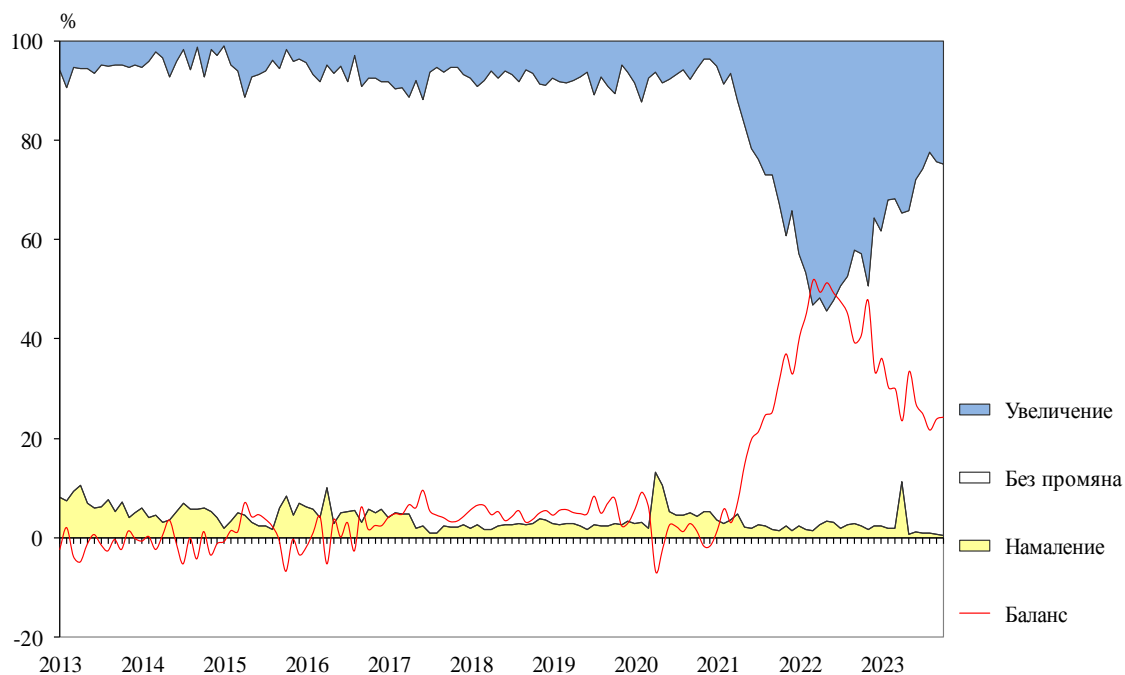
Фиг. 7. Очаквана строителна активност през следващите три месеца

Фиг. 8. Затруднения в строителната дейност (Относителен дял от предприятията)

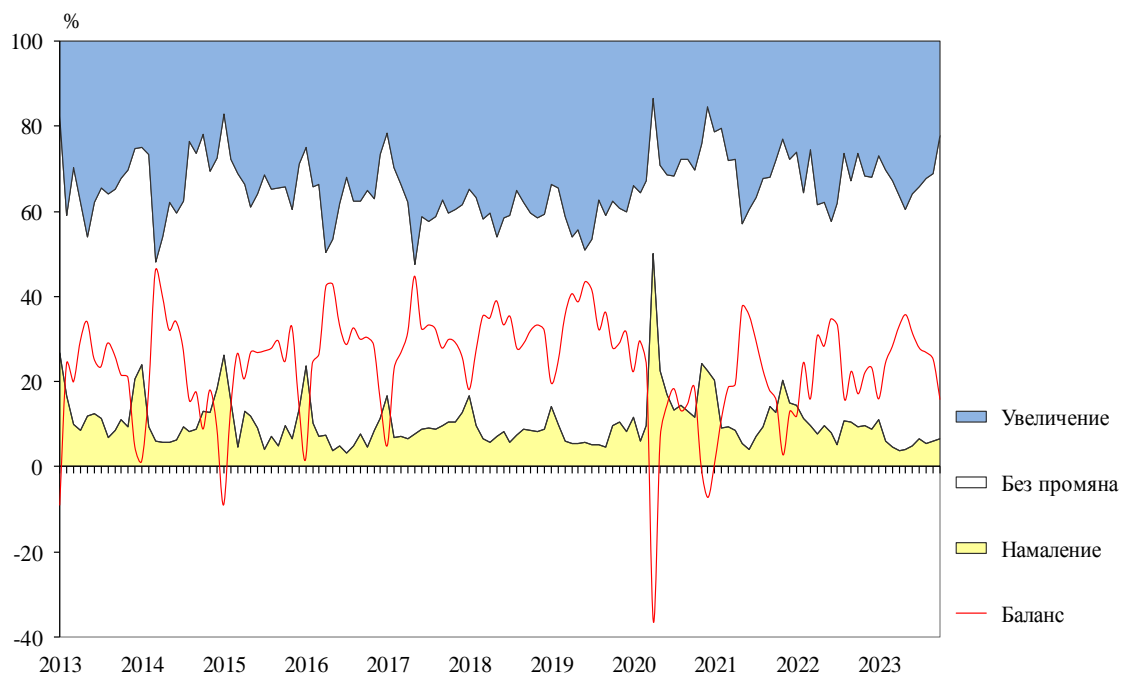
Фиг. 9. Очаквания за продажните цени в строителството през следващите три месеца

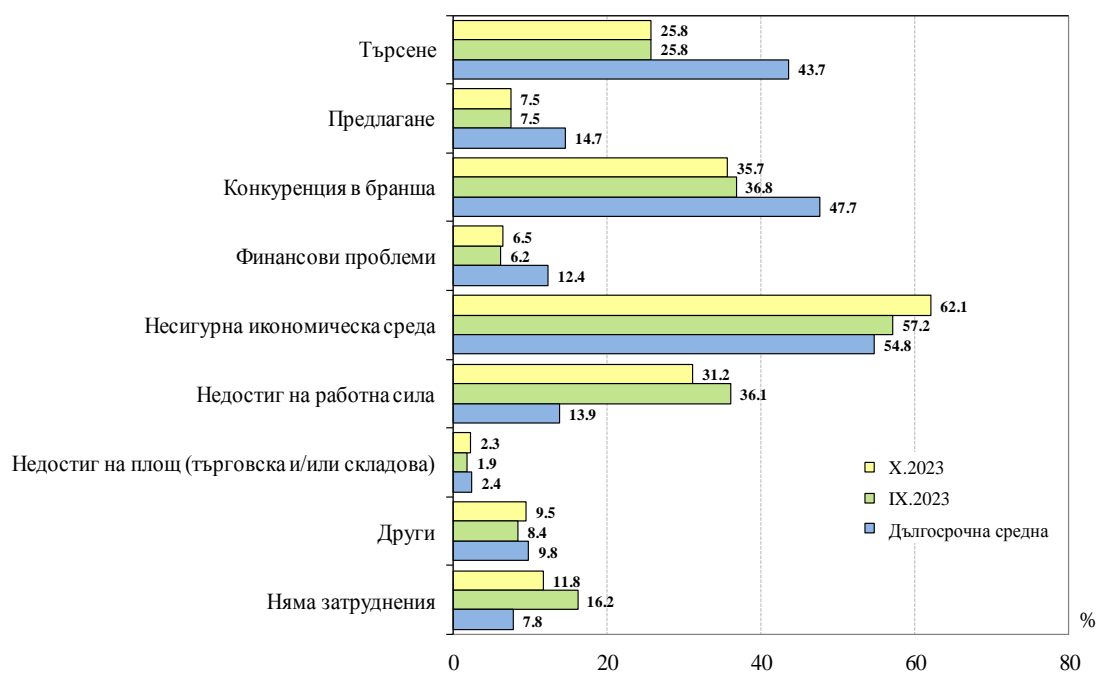
Фиг. 10. Бизнес климат в търговията на дребно

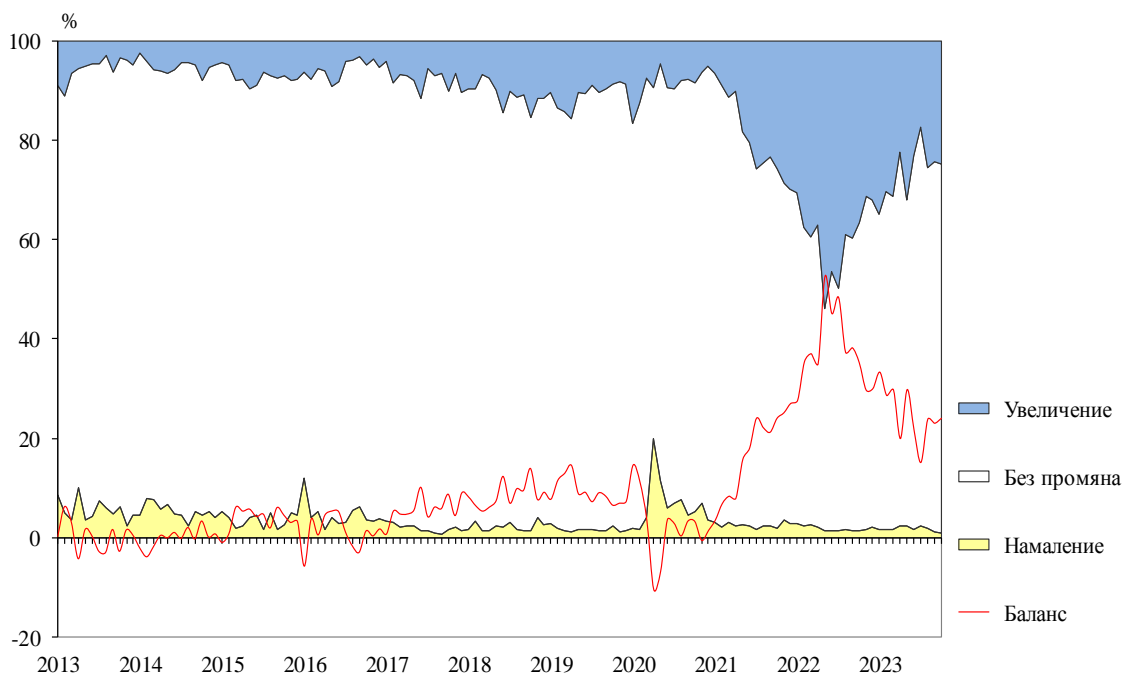
Фиг. 11. Очаквания за продажбите в търговията на дребно през следващите три месеца

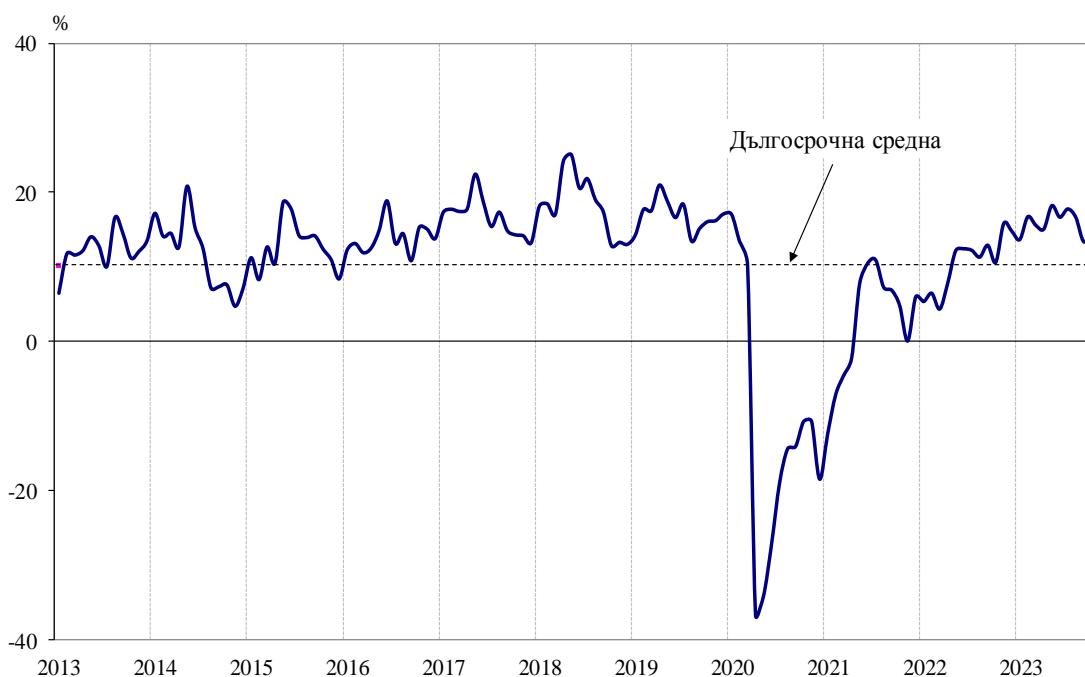
Фиг. 12. Фактори, ограничаващи подобряването на бизнес ситуацията в търговията на дребно (Относителен дял от предприятията)

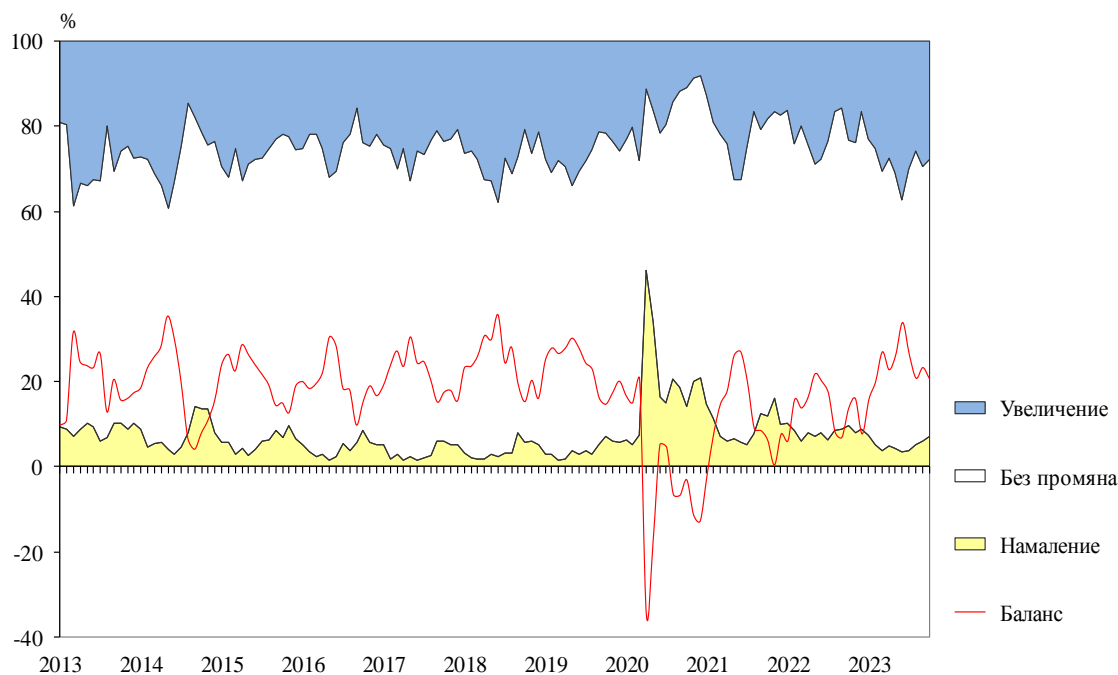
Фиг. 13. Очаквания за продажните цени в търговията на дребно през следващите три месеца

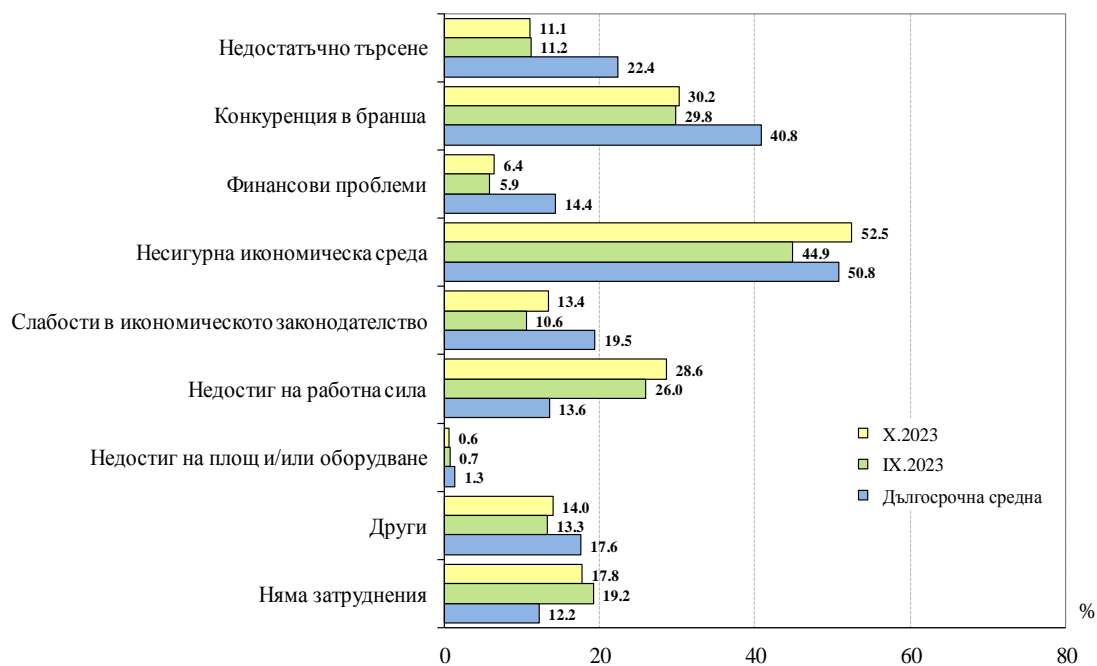
Фиг. 14. Бизнес климат в сектора на услугите

Фиг. 15. Очаквано търсене в сектора на услугите през следващите три месеца

Фиг. 16. Фактори, затрудняващи дейността в сектора на услугите (Относителен дял от предприятията)

Фиг. 17. Очаквания за продажните цени в сектора на услугите през следващите три месеца

